

Obsah

Předmluva	9
Předmluva autora	11
Úvod	13
Scéna šikanování na školách	13
Pedagogové na holičkách	15
O škodách se neví, natož aby se řešily	16
Účinná pomoc je možná	17
 ČÁST I. CESTA POD HLADINU ŠKOLNÍ POHODY	
I. Co je a co není šikanování?	20
Praktické pohledy	20
<i>Šikanování jako nemocné chování</i>	20
<i>Šikanování jako závislost</i>	25
<i>Šikanování jako porucha vztahů ve skupině</i>	26
Zvláštnosti u dětí a mládeže	27
II. Skupinová dynamika šikanování	31
Zrod a vývojové stupně šikanování	31
<i>Pět stupňů onemocnění</i>	31
<i>Význam vývojových stupňů pro praxi</i>	41
Součásti mechanismu šikanování	41
<i>Agresorovy metody k získání moci</i>	42
<i>Tlak skupinových norem</i>	45
<i>Tendence k závislému jednání</i>	46
III. Mravní osobnost agresora a spouštěcí mechanismy šikanování	48
Mravní osobnost agresora	48
<i>Původ morální slepoty u agresorů</i>	48
<i>Ochrana sebepojetí</i>	48
<i>Sobecká a soběstředná orientace</i>	49
<i>Ustrnutí duchovního vývoje u agresora</i>	50
<i>Agresoři a ti druzí</i>	51
<i>Kořeny sobecké a soběstředné orientace</i>	52
Příčiny a podmínky - spouštěcí mechanismy šikanování	53
<i>Rizikové osobnostní charakteristiky protagonistů šikany</i>	54
<i>Některé nedostatky a poruchy prostředí</i>	61

IV. Destruktivní účinek šikanování	67
Mnohostranné škody šikanování	67
Následky šikanování u obětí	68
<i>Oběti pokročilých stupňů šikanování</i>	68
<i>Oběti počátečních stupňů šikanování</i>	69
V. Nutnost budovat prevenci šikanování	71
Porušování lidských práv a trestná činnost bez postihu	71
Plytvání penězi	73

ČÁST II. PRVNÍ POMOC VE SVĚTĚ ŠIKANY

I. První pomoc pedagogů	75
Diagnostika	75
<i>Překážky a chyby při vyšetřování</i>	75
<i>Východisko vyšetřování</i>	88
<i>Jaké jsou pádné důvody k vyšetřování?</i>	89
<i>Odhad závažnosti onemocnění</i>	90
<i>Strategie vyšetřování</i>	93
<i>Volba taktiky</i>	96
Náprava	101
<i>Metoda vnějšího nátlaku</i>	101
<i>Metoda usmíření</i>	105
II. První pomoc rodičů	111
Nepřehlédněte varovné signály!	111
<i>Podezřelé projevy</i>	112
Jak dítě zachránit?	113
<i>Alternativní postup rodičů</i>	114
Literatura	117

PŘÍLOHY

Šikanování z hlediska práva (JUDr. PhDr. O. Choděra)	118
Pojem šikana, šikanování	118
Podmínky trestní postižitelnosti pachatelů šikany	118
Šikana - naplnění skutkové podstaty řady trestných činů	120
Trestní odpovědnost pachatelů šikany	121
<i>Odpovědnost pachatelů mladších patnácti let</i>	121
Odpovědnost rodičů a dalších subjektů	122
Trestní sazby	123
Depistážní dotazník	124
Informační leták pro děti ZŠ	125
Informační leták pro mládež	126
Kde hledat pomoc?	127